

**PRZEDMIOTOWE
ZASADY OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO**

W KLASACH IV-VIII Szkoły Podstawowej Nr 6 w Szczytnie

Edukacja polonistyczna w szkole podstawowej ma na celu umożliwienie uczniom zdobycia podstawowych umiejętności komunikacyjnych: czytania, pisania i mówienia, niezbędnych w życiu człowieka.

Jej zadaniem jest wyposażenie uczniów w wiedzę o budowie i funkcjonowaniu języka oraz wdrożenie do sprawnego posługiwania się polszczyzną w mowie i piśmie.

I PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Dokumenty określające przedmiotowe zasady oceniania:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. (Dz.U. z 24 lutego 2017 r., poz. 356)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

II PODRĘCZNIKI I PROGRAMY NAUCZANIA

W roku szkolnym 2019/2020 nauka w klasach 4-8 będzie przebiegać według następujących programów i przy pomocy następujących podręczników:

Klasa	Nazwa programu i autor	Tytuł podręcznika i autor
Klasy IV – VIII	„NOWE SŁOWA NA START” - program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, Marlena Derlukiewicz.	„NOWE SŁOWA NA START”- podręcznik do języka polskiego dla szkoły podstawowej, Anna Klimowicz, Marlena Derlukiewicz.

III NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Formy ustne:

- Odpowiedź
- Dialog
- Opowiadanie twórcze i odtwórcze
- Analiza przekazów medialnych (słownych, ikonicznych, audiowizualnych)
- Udział w dyskusji, argumentowanie, wnioskowanie
- Prezentacja
- Recytacja
- Czytanie tekstów

Formy pisemne:

- Prace klasowe (wypracowanie), sprawdziany (literackie, gramatyczne), dyktanda, testy, kartkówki
- Zadania domowe w formie ćwiczeń (np. gramatycznych, ortograficznych, słownikowych)
- Wypracowania ujęte w podstawie programowej dla danego etapu kształcenia
- Egzamin próbny
- Ćwiczenia wykonane na lekcji
- Referaty, gazetki

Formy praktyczne:

- Niewerbalne wytwory pracy (albumy, mapy, słowniczkki, plakaty, słuchowiska, filmy, komiksy, gazetki)
- Pomoce dydaktyczne
- Przygotowanie i przeprowadzenie fragmentu lekcji (np. zabaw, konkursów, ciekawych zadań)

IV OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIA OCENIANE NA LEKCJI. KRYTERIA OCEN.

1. Uczeń jest zobowiązany do noszenia zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń oraz podręcznika.
2. Trzy razy w półroczu uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, nie ponosząc żadnych konsekwencji. Nie dotyczy to lekcji, na których zaplanowany został sprawdzian.
3. Prace domowe powinny być wykonane w podanym terminie. Jeżeli ich brak, nauczyciel wpisuje do dziennika znak (-)

4. . Ocenianie na II etapie edukacyjnym (w klasach IV–VIII) odbywa się w skali cyfrowej od 1 do 6.
5. Znakiem (+) oceniana jest aktywność ucznia na lekcji. 6 znaków (+) równa jest ocenie celującej.
6. Brak przygotowania do lekcji zaznaczony jest znakiem (-). Trzy znaki (-) w rubryce „braki” - równe są ocenie niedostatecznej (z pominięciem trzech minusów dozwolonych w półroczu).
7. Ocenie na lekcji podlegają realne osiągnięcia uczniów, czyli aktualny stan wiedzy i umiejętność oraz wkład pracy i postępy w uczeniu się.
8. Prace klasowe, sprawdziany, testy i prace ortograficzne są obowiązkowe. W razie absencji uczeń musi napisać je w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Konkretny termin i miejsce ustala nauczyciel (dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy).
9. Wypowiedzi pisemne są zapowiadane co najmniej tydzień przed ich terminem (nie dotyczy to dyktand).
10. Kartkówki traktuje się jako odpowiedź ustną, organizowane są one bez zapowiedzi i nie podlegają poprawie.
11. Nie ocenia się ucznia po dłuższej (więcej niż tydzień) usprawiedliwionej nieobecności w szkole (sam uczeń zgłasza taką sytuację). Dostaje określony czas na nadrobienie zaległego materiału.
12. Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek (także zadań domowych) za czas swojej nieobecności jak najszybciej po powrocie do szkoły (w uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić go z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte).

Szczegółowe kryteria ocen:

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach (pełni funkcję asystenta nauczyciela) i zajęciach pozalekcyjnych,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,

- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- współpracuje w zespole, często odgrywając rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,

- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- wykazuje się niechęcią do nauki,
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych,

- nie angażuje się w pracę grupy.

Ilościowy sposób oceniania prac pisemnych

a) Przy ocenianiu prac pisemnych nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

poniżej 29% możliwych do uzyskania punktów -niedostateczny

30% -49% -dopuszczający

50% -72% -dostateczny

73% -85% -dobry

86% -95% -bardzo dobry

96%-100% -celujący

b) Przy ocenianiu dyktand nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

celujący – 0 błędów

bardzo dobry + – 1 błąd

bardzo dobry – 2 błędy

dobry + - 3 błędy

dobry – 4 błędy

dostateczny + - 5 błędów

dostateczny – 6 błędów

dopuszczający + - 7 błędów

dopuszczający – 8 błędów

niedostateczny + - 9 błędów

niedostateczny – 10 błędów

(Za trzy **błędy interpunkcyjne** ocena obniżana jest o połowę).

V SPOSÓB WYSTAWIANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ

- Klasyfikacyjne oceny roczne odzwierciedlają wiedzę, umiejętności i pracę ucznia w całym roku szkolnym.

- Na ocenę semestralną i roczną uczeń pracuje systematycznie, nie ma możliwości zmiany oceny w wyniku jednorazowego przygotowania się z określonej części materiału.

- Na ocenę semestralną z języka polskiego składają się oceny bieżące z różnych form aktywności ucznia.

- Na ocenę roczną z języka polskiego składa się ocena semestralna oraz oceny bieżące różnych form aktywności ucznia.
- Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych, oprócz ocen bieżących, brane jest pod uwagę także zaangażowanie ucznia, jego indywidualne predyspozycje, aktywność pozalekcyjna, stosunek do przedmiotu i języka polskiego.
- Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- Oceny z prac klasowych mają najwyższą wagę przy wystawianiu oceny semestralnej (rocznej)

L.P.	Oceniane elementy pracy ucznia	Waga
1	Wypracowanie klasowe	3
2	Sprawdzian gramatyczny	3
3	Udział w konkursie z awansem	3
4	Dyktando/sprawdzian ortograficzny	3
5	Znajomość treści lektur	3
6	Krótkie formy wypowiedzi/ w klasie	2
7	Udział w konkursie	2
8	Krótkie wypowiedzi argumentacyjne/ w klasie	2
9	Odpowiedź ustna z trzech ostatnich lekcji	2
10	Praca na lekcji	2
11	Niezapowiedziana kartkówka	2
12	Recytacja	2
13	Aktywność	2
14	Długoterminowa praca domowa	2
15	Wypracowanie domowe	1
16	Poprawa dyktanda	1
17	Praca domowa	1
18	Prowadzenie zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego	1
19	Praca w grupie	1
20	Plakat	1
21	Przekład intersemiotyczny	1

VI PRACA Z UCZNIEM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

Uczeń realizuje podstawę programową kształcenia ogólnego z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych.

Dostosowanie wymagań:

- nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego,
- stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia uczniów z obowiązków szkolnych.

Nauczyciel jest zobowiązany (na podstawie pisemnej opinii PPP lub innej poradni specjalistycznej lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, albo indywidualnego nauczania) dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne problemy w uczeniu się uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym.

A) Praca z uczniami posiadającymi z orzeczenie lub opinię PPP oraz uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Uczniowie z opinią lub orzeczeniem PPP traktowani są indywidualnie, zgodnie z zaleceniami PPP dla poszczególnych uczniów.

Do grupy uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zalicza się między innymi uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, a także z dysleksją, nadpobudliwością, chorobami przewlekłymi oraz pochodzących ze środowisk marginalizowanych i zaniedbanych, jak również dzieci mniejszości narodowych, rasowych, emigrantów i w trudnych sytuacjach życiowych.

W celu włączenia takich dzieci do procesu nauczania oraz życia społecznego nauczyciele:

- traktują uczniów z szacunkiem,
- stawiają jasne i uczciwe wymagania dostosowane do potrzeb i możliwości ucznia,
- dają dzieciom możliwość wyboru w procesie uczenia,
- zachęcają, pomagają i dają pozytywne informacje zwrotne,
- troszczą się, są serdeczni i pokazują, że zależy im na uczniu,
- są przede wszystkim nauczycielem dziecka, a nie tylko nauczycielem przedmiotu.

W ocenianiu tych dzieci największe znaczenie dla oceny końcowej z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, starania, motywacja, stopień zainteresowania przedmiotem oraz obowiązkowość i sumienność. Ocena powinna pełnić funkcję: motywacyjną, wspierającą oraz informacyjną.

Szczegółowe dostosowanie wymagań edukacyjnych ze względu na orzeczenia PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się:

(dysleksja, dysgrafia, dysortografia):

1. Nie wymaga się czytania głośnego, indywidualnego w obecności całej klasy - uczeń dyslektyczny czyta głośno wobec innych uczniów tylko taki tekst, który uprzednio nauczyciel polecił mu do opracowania w domu.
2. Nie omawia się błędów ucznia przy całej klasie, a przy omówieniu indywidualnym nie przedstawia się wszystkich błędów, jakie popełnił, a jedynie te ich rodzaje, które aktualnie są zaplanowane do korekty.
3. Nie przyspiesza się tempa czytania i pisania, nie wymaga się czytania na czas – dziecko z fragmentarycznymi zaburzeniami rozwojowymi potrzebuje więcej czasu na analizę i syntezę czytanego i pisanego tekstu, powinno więc te czynności wykonywać powoli.
4. Nie przeciąża się dziecka większą ilością czytania i pisania. W przypadku czytania należy wyznaczyć fragment tekstu do czytania głośnego, natomiast z treścią uczeń może się zaznajomić przy pomocy czytania cichego.
5. Stosuje się zachętę, pochwałę oraz organizowanie sytuacji zapewniających dziecku choćby niewielkie sukcesy, np. umożliwienie wykazania się co jakiś czas dobrym przygotowaniem pracy domowej.

Warunkiem możliwości stosowania odrębnych kryteriów w zakresie poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej jest udokumentowanie dysfunkcji opinią z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Przy ocenianiu prac pisemnych uczniów mających dostosowane kryteria oceniania nauczyciel stosuje następujące zasady przeliczania punktów na ocenę:

poniżej 19% możliwych do uzyskania punktów -niedostateczny

20% -39% -dopuszczający

40% -54% -dostateczny

55% -70% -dobry

71% -89% -bardzo dobry

90% -100% -celujący

Reguły dotyczące stosowania kryterium poprawności ortograficznej podczas oceniania prac uczniów posiadających opinię stwierdzającą **DYSORTOGRAFIĘ oraz tabela przedstawiająca stosowanie tych reguł w praktyce:**

1. Błędy typowo ortograficzne

- u-ó,ż-rz,h-ch,
- zmiękczenia (np. Słonice zam. Słońce, ćoća zam. ciocia, słoni zam. Słoń),

- utrata dźwięczności lub udźwięcznienie (kóska zam. kózka, proźba zam. prośba). Jeżeli mylenie liter nie jest łamaniem zasady ortograficznej, traktowane jest jako błędy graficzne.

2. Do błędów graficznych w pracach uczniów dyslektycznych zalicza się:

- dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów,

- mylenie liter:

- o podobnym kształcie

(a-o, l-ł, t, n-r, m-n, u-w, e-ę, a-ą, i-j),

- dużych i małych,

- rzadziej używanych

(h-H, f-F, L-F),

- odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie

(b - p, d - t, w, f, g - k, dz - c, sz - s, i - y, ę - em - en, ą - om, ś - ź, ć - dź)

- różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej

(p - b, d - b) lub poziomej (m-w, n-u, b-p, d-g, p-g),

- ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym:

- oznaczania miękkości nad literami,

- kropek (dź, ź, i, j),

- „ogonków” przy literach ą lub ę i kreski (wężyka) przy literach ó, t lub ł,

- błędy dotyczące podziału wyrazu lub całego zdania.

B) Praca z uczniami zdolnymi

Utalentowani uczniowie są w stanie osiągać wysokie wyniki w nauce, ale potrzebują ze strony nauczyciela pomocy i działań wspierających.

Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym na lekcjach języka polskiego polega przede wszystkim na:

- stawianiu przed nim wyzwań i motywowaniu go do zwiększonego wysiłku,
- zaangażowanie wyróżniających się uczniów do pomocy w nauce słabszym kolegom.
- stawianiu mu bogatszych celów kształcenia i wyższych wymagań,

- motywowaniu uzdolnionego ucznia do podejmowania działań samorozwojowych, zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, olimpiadach,
- położeniu nacisku na kształcenie umiejętności szukania i porządkowania informacji
- umożliwianiu uczniowie prezentowanie własnych poglądów, wygłaszania i argumentowania opinii.

VII ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Uczeń ma prawo do poprawy, przy czym w dzienniku zachowane są dwie oceny.
2. Uczeń powinien przystąpić do poprawy w terminie 2 tygodni od momentu oddania i ocenienia pracy przez nauczyciela.
3. Poprawa ocen niedostatecznych ze sprawdzianów, testów jest obowiązkowa i musi się odbywać w terminie uzgodnionym z nauczycielem (pod warunkiem, że nieobecność na sprawdzianie w pierwszym terminie jest usprawiedliwiona).
4. Nie ma możliwości poprawiania ocen niedostatecznych z testów sprawdzających znajomość lektur – tym bardziej, że termin omawiania jest podawany z dużym wyprzedzeniem.
5. Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją, nie przewiduje się końcowego sprawdzianu zaliczeniowego. Uczeń realizuje program, systematycznie uczestnicząc w zajęciach – nauka trwa cały semestr/rok/.

VIII SPOSOBY GROMADZENIA INFORMACJI O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW

Wszelkie prace pisemne (prace klasowe, testy, sprawdziany, albumy, itp.) będą przechowywane przez nauczyciela do 30 października następnego roku szkolnego. Wszelkie prace pisemne będą udostępniane do wglądu uczniom i ich rodzicom (prawnym opiekunom), natomiast nie zostaną im oddane.

IX SPOSOBY UZASADNIANIA OCEN BIEŻĄCYCH, ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH

1. Każdą ocenę nauczyciel uzasadnia w formie ustnej lub pisemnej, odwołując się do obowiązujących kryteriów.
2. Ocenę ze sprawdzianu pisemnego nauczyciel uzasadnia w formie krótkiej recenzji oraz podaje liczbę punktów uzyskanych przez ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia (wynik punktowy może być wyrażony w skali procentowej); w przypadku kartkówek

za uzasadnienie rozumie się wynik punktowy ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania. Każdy sprawdzian pisemny jest omówiony na zajęciach lekcyjnych na forum całej klasy, wskazane są najczęściej popełniane błędy, przeprowadzona jest wnikliwa analiza wykonania zadań. Omówienie sprawdzianu stanowi dodatkową formę uzasadnienia ocen. Oceny z ustnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz przekazuje zalecenia do poprawy.

Nauczyciele j. polskiego